

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 21. 4. 2021
SWD(2021) 151 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE SPRÁVY O POSÚDENÍ VPLYVU

Sprievodný dokument

Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady,

**ktorým sa mení smernica 2013/34/EÚ, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES
a nariadenie (EÚ) č. 537/2014, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti
podnikov**

{COM(2021) 189 final} - {SEC(2021) 164 final} - {SWD(2021) 150 final}

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu návrhu revízie smernice o zverejňovaní nefinančných informácií (NFRD)
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
V smernici o zverejňovaní nefinančných informácií sa od niektorých veľkých spoločností vyžaduje, aby vykazovali informácie o sociálnych, zamestnaneckých a environmentálnych záležitostiach, ľudských právach, úplatkárstve a korupcii. V súčasnosti informácie vykazované spoločnosťami nespĺňajú potreby používateľov (investorov, občianskej spoločnosti a iných). Niektoré spoločnosti, od ktorých používatelia potrebujú informácie, informácie nevykazujú. Aj keď spoločnosti informácie vykazujú, zvyčajne nie sú dostatočne relevantné, porovnateľné, spoľahlivé alebo ľahko prístupné a použiteľné. Očakáva sa, že dopyt používateľov po nefinančných informáciách sa výrazne zvýši, v dôsledku čoho sa tieto problémy zintenzívnia. Nedostatok primeraných nefinančných informácií pre investorov a občiansku spoločnosť vytvára investičné riziká, brzdí finančné toky do činností, ktoré riešia krízu udržateľnosti, a vytvára medzeru v zodpovednosti medzi podnikmi a spoločnosťou. Zostavovateľom (vykazujúcim spoločnostiam) vznikajú zbytočné náklady z dôvodu neistoty, pokiaľ ide o to, čo sa má vykazovať, a z dôvodu požiadaviek zainteresovaných strán na informácie nad rámec tých, ktoré spoločnosti zverejňujú. Jedným z dôvodov je flexibilita a nedostatočná špecifickosť smernice o zverejňovaní nefinančných informácií. Okrem toho existuje mnoho prekývajúcich sa štandardov a rámcov výkazníctva, a preto neexistuje konsenzus o tom, ktoré informácie by spoločnosti mali vykazovať.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Cieľom tejto iniciatívy je zabezpečiť, aby spoločnosti, od ktorých používatelia potrebujú nefinančné informácie, takéto informácie vykazovali a aby vykazované informácie boli relevantné, porovnateľné, spoľahlivé a ľahko prístupné a použiteľné. Iniciatíva sa zameriava aj na zníženie zbytočných nákladov pre zostavovateľov. Vďaka tomu, že investorom umožní lepšie zhodnotiť riziká ohrozujúce udržateľnosť a vplyvy investícií, zmobilizuje súkromné financie na podporu Európskej zelenej dohody. Tým, že investorom poskytne prístup k porovnateľným nefinančným informáciám od spoločností, do ktorých sa investuje v celej EÚ, prispeje k budovaniu únie kapitálových trhov. Takisto sa ňou posilní sociálna zmluva medzi podnikmi a spoločnosťou, pretože sa zvýši zodpovednosť podnikov za ich vplyv na spoločnosť a životné prostredie.
Ak je pridaná hodnota opatrenia na úrovni EÚ?
Porovnateľnosť vykazovaných nefinančných informácií na celom jednotnom trhu a súdržnosť požiadaviek na vykazovanie medzi smernicou o zverejňovaní nefinančných informácií a inými právnymi predpismi v oblasti udržateľného financovania (vrátane nariadenia o zverejňovaní informácií o udržateľnom financovaní a nariadenia o taxonómii) možno zabezpečiť iba opatreniami na úrovni EÚ. Na zníženie rizík vyplývajúcich z rôznych požiadaviek na vykazovanie v rôznych členských štátoch, ktoré vedú k dodatočným nákladom pre spoločnosti pôsobiace cezhranične a narúšajú jednotný trh, sú potrebné spoločné pravidlá v celej EÚ. Intervencia EÚ môže okrem toho zabezpečiť EÚ väčšiu váhu pri vývoji globálnej politiky v oblasti nefinančného výkazníctva.
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Existuje uprednostňovaná možnosť? Prečo?
Posúdenie vplyvu sa zameralo na tieto tri otázky: 1. štandardizáciu, konkrétne, či sa majú vypracovať štandardy EÚ v oblasti nefinančného výkazníctva a či sa má od spoločností vyžadovať, aby ich používali; 2. uistenie, konkrétne, či by vykazované nefinančné informácie mali byť uistené, a ak áno, na akej úrovni a 3. rozsah pôsobnosti, konkrétne, na ktoré kategórie spoločností by sa mali vzťahovať požiadavky na vykazovanie. Uprednostňovanou možnosťou politiky je: 1. požadovať, aby všetky spoločnosti patriace do rozsahu pôsobnosti smernice o zverejňovaní nefinančných informácií vykazovali informácie v súlade so štandardmi EÚ; 2. požadovať, aby sa všetky takéto spoločnosti usilovali o obmedzené uistenie vykazovaných nefinančných informácií, s doložkou o preskúmaní v záujme preskúmania potreby prejsť k primeranému uisteniu (vyššia, náročnejšia úroveň uistenia) v strednodobom horizonte a 3. rozšíriť rozsah pôsobnosti smernice o zverejňovaní nefinančných informácií na všetky veľké akciové spoločnosti a väčšinu kótovaných spoločností. Hlavný kompromis je medzi prísnymi požiadavkami na vykazovanie a uistenie so širokým rozsahom pôsobnosti, ktoré sú vysoko účinné pri uspokojovaní potrieb používateľov, ale drahšie pre zostavovateľov, a menej prísnymi požiadavkami na vykazovanie a uistenie s užším rozsahom pôsobnosti, ktoré sú menej účinné pri uspokojovaní potrieb používateľov, ale lacnejšie pre zostavovateľov v krátkodobom horizonte. Uprednostňovanou možnosťou by sa ciele iniciatívy dosiahli pri najnižších možných nákladoch.

Kto podporuje ktorú možnosť?
Používatelia (investori, občianska spoločnosť a iní) vo všeobecnosti podporujú prísnejšie požiadavky na vykazovanie a uistenie a širší rozsah pôsobnosti, zatiaľ čo zostavovatelia vo všeobecnosti podporujú menej prísne požiadavky a užší rozsah pôsobnosti. Napriek týmto rozdielom existuje široká podpora, pokiaľ ide o požiadavku používať štandardy EÚ v oblasti nefinančného výkazníctva, a to aj zo strany značného počtu zostavovateľov. Finančné inštitúcie, ktoré sú používateľmi aj zostavovateľmi, sú v porovnaní s väčšinou spoločností nefinančného sektora viac naklonené prísnejším požiadavkám na vykazovanie a uistenie a širšiemu rozsahu pôsobnosti.
C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti
Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Používatelia budú mať lepší prístup k porovnateľným, relevantným a spoľahlivým nefinančným informáciám od viacerých spoločností. Znížia sa tým riziká investovania do finančného systému, stúpnu finančné toky do spoločností s pozitívnym sociálnym a environmentálnym vplyvom a zvýši sa zodpovednosť spoločností. Navrhovanou možnosťou by sa zabezpečilo, aby takéto informácie vykazovalo približne 49 000 spoločností (75 % obratu všetkých akciových spoločností) v porovnaní so súčasnými 11 600 spoločnosťami (47 % obratu všetkých akciových spoločností). Všetky veľké spoločnosti a väčšina kótovaných spoločností by boli povinné uplatňovať štandardy nefinančného výkazníctva a usilovať sa o uistenie týkajúce sa vykazovaných informácií. Na porovnanie, odhaduje sa, že v súčasnosti uplatňuje štandardy len 20 % veľkých spoločností a o určitý druh uistenia sa usiluje len 30 % veľkých spoločností. Navrhovaná možnosť bude mať nepriamy pozitívny vplyv na základné práva, životné prostredie a spoločnosť, keďže prísnejšie požiadavky na vykazovanie môžu mať priaznivý vplyv na správanie podnikov. Napríklad približne 45 % spoločností, ktoré v súčasnosti patria do rozsahu pôsobnosti smernice o zverejňovaní nefinančných informácií, prijalo z dôvodu existujúcich požiadaviek uvedenej smernice určité nové postupy náležitej starostlivosti v záležitostiach životného prostredia alebo ľudských práv.
Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?
Celkové odhadované náklady na uprednostňovanú možnosť pre zostavovateľov predstavujú 1 200 miliónov EUR v jednorazových nákladoch a 3 600 miliónov EUR v ročných opakujúcich sa nákladoch. Očakáva sa, že náklady pre zostavovateľov sa výrazne zvýšia, aj ak EÚ neprijme žiadne opatrenia, a to v dôsledku nárastu nekoordinovaných požiadaviek na informácie zo strany používateľov, pretrvávajúcej neexistencie konsenzu o tom, aké informácie by spoločnosti mali vykazovať, aby splnili potreby používateľov, a v dôsledku pretrvávajúcich ťažkostí pri získavaní nefinančných informácií, ktoré zostavovatelia potrebujú na účely vykazovania od dodávateľov, klientov a spoločností, do ktorých sa investuje. Nedostupnosť dostatočne podrobných údajov znemožňuje výpočet nákladov pre zostavovateľov v prípade neexistencie nových pravidiel. Odhaduje sa však, že používanie štandardov by mohlo viesť k ročným úsporám nákladov vo výške 24 200 – 41 700 EUR na spoločnosť (približne 280 – 490 miliónov EUR ročne v prípade súčasného rozsahu uplatňovania smernice o zverejňovaní nefinančných informácií a 1 200 – 2 000 miliónov EUR ročne v prípade uprednostňovanej možnosti), ak štandardy odstránia potrebu dodatočných žiadostí o informácie. Uprednostňovaná možnosť nemá žiadny významný negatívny vplyv na spoločnosť, životné prostredie alebo základné práva.
Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?
Dotknuté spoločnosti budú čeliť celkovému zvýšeniu nákladov (pozri predchádzajúci oddiel). Uprednostňovanou možnosťou by sa však mala zlepšiť aj odolnosť spoločností, keďže lepšie vykazovanie zvyšuje informovanosť spoločností o rizikách súvisiacich s udržateľnosťou a zlepšuje riadenie rizík. Takisto by to malo viesť k výhodám pre udržateľnejšie spoločnosti, keďže sa budú ľahšie identifikovať priekopníci v oblasti udržateľnosti. Požiadavky na vykazovanie by sa nevzťahovali na MSP, s výnimkou kótovaných MSP. Pre MSP sa však vypracujú zjednodušené štandardy vykazovania, ktoré sa budú používať na dobrovoľnom základe. Malým a stredným podnikom by to malo umožniť, aby uspokojovali požiadavky na informácie od klientov, ktorými sú veľké spoločnosti, a od bánk, čím by sa uľahčil ich prínos k prechodu na udržateľné hospodárstvo a účasť na ňom.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Náklady na realizáciu sa odhadujú na 35,5 milióna EUR, k čomu treba pripočítať ďalších 5 miliónov EUR na ročné náklady na vývoj digitálnych <i>ad hoc</i> procesov a údržbu digitálnych registrov, ktoré vyplývajú z požiadaviek na digitálne označovanie nefinančných informácií v rámci tejto iniciatívy. V dôsledku zamerania priorit presadzovania práva na nefinančné výkazníctvo môžu členským štátom vzniknúť aj určité dodatočné náklady.

Očakávajú sa iné významné vplyvy?
V rámci uprednostňovanej možnosti hrozí, že spoločnostiam z EÚ vzniknú vyššie náklady na vykazovanie ako spoločnostiam z krajín mimo EÚ, čo by malo negatívny vplyv na ich medzinárodnú konkurencieschopnosť. Niektoré globálne spoločnosti sa však pravdepodobne dobrovoľne rozhodnú dodržiavať povinné štandardy EÚ a ďalšie jurisdikcie už zavádzajú požiadavky alebo politické iniciatívy v oblasti zverejňovania informácií o udržateľnosti. V dlhodobom horizonte sa navyše konkurencieschopnosť spoločností z EÚ pravdepodobne zvýši, ak štandardy EÚ podnietia globálne zosúladenie a ovplyvnia možné budúce globálne štandardy.
D. Nadväzné opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Hodnotenie sa uskutoční vtedy, keď bude možné zhromaždiť dostatočné dôkazy o vplyvoch iniciatívy (t. j. údaje aspoň za 3 roky), pričom sa zohľadní čas potrebný na jej možnú transpozíciu a uplatňovanie, ako aj zber údajov.